

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással,
díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5 szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 k.
negyedévre 2 kor. 50 fill.

NEPTANTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

**TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ERDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.**

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Bemunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:

BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Forrongás.

Minden kornak megvan a maga erkölcsi, politikai, társadalmi nézete, felfogása, amelyet részint nyíltan, félreérthetetlenül vall, részint intézményein, alkotásain veszünk észre. Minden kornak megvan a maga iránya, törekvése, amelyen s amely felé halad, vagy haladni akar. A kitűzött célt nem tisztelő s elérni nem óhajtó társadalmi rétegeket igyekeznek magukkal ragadni, mint a hőmpölygő ár az útjába került tárgyakat. Hagyenge az áradat s nem bír az ellenszegülő vagy közönyös elemekkel, akkor ádáz gyűlölet fakad azok ellen s nyíltan vagy titokban mindinkább igyekezik minél nagyobbra növelni ezt a gyűlöletet.

A mai kor szelleme demokratikus, hadat üzen a társadalmi rendeknek, a társadalmi pozícióknak, — szülte azt akár a történelmi mult, akár szellemi vagy fizikai munka. A történelmi mult, a nagy zsenialitás teremtette társadalmi tekintélynek, vagyonnak épp úgy hadat üzen, mint a mások szellemi vagy testi gyengeségének, szorult helyzetének kiaknázásából származott verejték- és vészagu gazdagságnak. És sokan épp ezt a nem disztigváló eljárást veszik zokon a puritán demokrácia felé haladóktól, mondván, hogy ha a szellemi kitűnőség teremtette előkelő társadalmi tekintély, vagy azt nyomon követő vagyon gyűlöletes, akkor miért van tekintélye előttünk pl. Marxnak és másoknak?

Nem czélunk a fenti vitához se pro. se kontra mélyrehatóbban hozzászólni, csak annyit jegyzünk meg, hogy korunk mai iránya nem új dolog, már megülte a százéves jubileumát. A francia forradalom szülte ezeket az eszméket. De ezek az eszmék se voltak egészen újszülöttek, csak visszatérő bolygó csillagok, amelyek bizonyos időközökben megjelennek s aztán újra eltűnnek.

A demokrácia eszméjét végig ekszperimentálták már a rómaiak, a görögök is. Nem az új kor szele ez, mint sokan hiszik és vallják, — sőt mondhatnók, nagyon is régi eszmék ezek, amelyeket mindegyik kor meg akart valósítani. Minden akciónak megvolt a maga reakciója. Semmi sem új a nap alatt.

Azok az eszmék, amelyeket sokan egy jobb kor előhírnökének hisznek és új dolognak vélnek, talán már századszor lelkesítik a bizó, hívó szíveket. És azok az eszmék, amelyeket

mi már a rég letűnt idők tanujeleinek hiszünk, valamikor vissza fognak térni ismét talán úgy, mint egészen új, ismeretlen ideák.

A Bodnár Zsigmond által hirdetett hullámvonal-féle elmélet a kor eszméire is áll. Visszatérünk sokszor az elavultnak tartott eszmékhez. De igen sokról nem is sejtjük, nem tudjuk, hogy az emberiségnek volt már része bennük.

Madách „Ember tragédiájának” képei legszebben mutatják a társadalmi eszmék örült kavargását. Ma szabadság után vágyunk, de ha elértük, tulságba megyünk vele, visszaisirjuk a régi jó időket, amely idők mindig jók, ha már elmúltak.

Még mi is megérjük, hogy a mai kor nyugtalan fiatal óriásai valami végzetes ostobaságot fognak elkövetni, hogy visszatér a lekicsinyelt, de becsületes mult.

Haladunk a társadalmi rend felforgatása, illetve megszüntetése felé, de azért az igazi végeredményt a jövő titkos fátyla rejti el szemünk elől, ki tudja, olyan szép lesz-e az, mint sokan hirdetik s lefestik előttünk?

Emlék Béri Balogh Ádámnak.

(B.) Ma legfeljebb meddő szó-áradat, tinta folyik a szabadságért, hajdan meleg, piros vér omlott ki érte. A hangos szót tulharsogja a még hangosabb, aki legnagyobbat tud kiáltani, azt tartja az ország a legnagyobb hazafinak. A szelidebb Dantonoknak fejt kivánják a szemét sajtó apró Robespierrejei . . . Minisztereket végeznek ma ki nem gilóttinnal, de újságbetűvel száz meg száz apró mérgezett betűvel . . . A közélet egyre jobban emlékeztet Dániára, ahol tudvalevőleg valami rothad . . . E sivár, önző, tekintélyelő korszakban hogy gyökeredzhetnek, lombosodhatnak meg a szabadság fája? Szébb, dicsőbb világ volt az, amikor vérrel öntözték, harmatozták be e nagy fa gyökerét. A vér igaz volt, a tinta — hamisított . . .

A napokban egy nagy hazugságot olvastam, modern tudóslélek találta ki: A történelemnek semmi köze a haladáshoz, a nemzeti nagysághoz. Tagadom, százszor tagadom! Történelme nélkül már a magyar semmi sem volna. Nekem Szentírásom a magyar történet. Örömmel, áhitattal menekülök vissza a véres multba a — fekete tinta elől. Nagyok, dicsők vagytok nekem nemzetem szentjei . . . Béri Balogh Ádám, Szekszárd, Tolna-

vármegye halhatatlan mártyrja, egy csöpp kiontott véred többet használt a magyar szabadságnak, mint a szabadság örve alatt kiirt egész — *felete tenger* . . .

Ezek jutottak hamarjában eszembe, amikor Tolnavármegye alispánjának lelkes felhívását olvastam. Béri Balogh Ádámnak, a mártyr halált halt dicső dandárnoknak emlékoszlopára kér egy-egy fillért mindnyájunktól. Ki a multat megtagadja, attól nem kérünk, a mit adna, Judás-pénné volna az úgy is csak, de kinek hite a nemzet jövője iránt a multból, a nemzet mártírjai véráztatta sírjából nőtt ki és táplálkozik, azt megihletett lelkes szívvvel kérve-kérjük, hogy bármily csekélyke adományával is tisztelje meg első sorban önmagát, másodsorban pedig emléket annak a nagy halottnak, kiről maga Rákóczi is azt írja, hogy dicsőséges szabadságharczának: *legjellemesebb katonája volt* . . .

A kibocsátott felhívás szösz szerint való szövege ez:

Mélyen tisztelt Uram!

II-ik Rákóczi Ferenc fejedelem és bujdosó társainak — most egy éve — végben ünnepélyes hazaszállítása alkalmából Tolnavármegye közönsége hazafias kegyeletének a többek között azon határozatával is kifejezést adott, hogy a megdicsőült fejedelem legkedveltebb s egyik legvittezebb dandárnokának, a magyar szabadságért mártírhalt szenvedett, rettenthetlen kurucz vezérnek, Béri Balogh Ádámnak, aki vármegyénk fia volt s akinek a tulnyomó számú ellenség által Szekszárd város határában, a Csatári torokban 1710-ben történt elfogatásának helyét csupán egy már már korhadó féltben levő százados szilfa jelöli — méltó emléket állít. E czélra ezer koronát adományozván, egyben felhatalmazott, illetőleg megbízott engem, hogy a már-már pusztuló „Balog-fa” helyén emelendő emlékmű alapja javára pénzügyűjtést eszközöljek.

Ezen megbízatásom alapján vagyok bátor tisztelt Czímhez azon tiszteletteljes kérelemmel fordulni, hogy a Rákóczi-szabadságharcunk ezen egyik legkimagaslóbb hősnének emelendő emlékmű pénzalapjához hazafias áldozatával hozzájárulni s hirlapilag nyugtázandó, kegyes adományát az ide mellékelt postautalvány felhasználásával hozzám beküldeni méltóztassék.

Szekszárd, 1907. október hó 26-án.

Hazafias üdvözléssel:

Döry Pál,
alispán.

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés. Lapunk mult heti számában azt irtuk, hogy a közigazgatási bizottság e hó 20-án tartja ülését. Apponyi Géza gróf főispánunk először tényleg e napra rendelte el a gyűlés összehívását, de tekintettel a vármegyei közgyűlésen s másutt való nagy elfoglaltságára, később az ülés napját 27-ikére tűzte ki.

Boraink értékesítése.

Lapunk zártakor értesültünk, hogy Simontsits Elemér, vármegyei főjegyző, szekszárdi szőlőbirtokos tegnap nagyfontosságú indítványt nyújtott be Szekszárd város képviselő testületének, amelyben miserabilis borértékesítési viszonyaink javítása érdekében mélyebbre ható intézkedéseket hoz javaslatba. Rövid az idő ahhoz, hogy tüzetesebben foglalkozhassunk a beadott indítvánnyal, amely már a mai képviselőtestületi ülésen tárgyalás alá kerül, ez alkalommal tehát csak minden kommentár nélkül közöljük azt szó szerint való szövegében, de máris örömmünknek adunk kifejezést afelett, hogy a Szekszárdot életérdekében érintő kérdés e bátor kezdés által hivatalosan is oda kerül a sürgősen megoldandó feladatok közé.

Tek. Városi Képviselő Testület!

Indítványom megokolásaként legyen szabad előljáróban két tényt konstatálnom. Az egyik a következő. Köztudomású dolog, hogy a külföldi borkereskedők az ideai szüret alkalmából óriási mennyiségű bor vásárlására adtak ki megbízásokat.

Ez a tény azt bizonyítja, hogy az idén bor után nagy a kereslet.

Köztudomású dolog az is, hogy egy a külföldön, mint az ország határain belül mennyiségileg általában gyenge termés volt.

Ez a két tényező — a nagy kereslet és a mennyiségileg igen korlátolt kínálat — az olasz bor beözönlésének megszüntetésében rejülő árképző hatással karöltve, a borok árának országsszerte jelentékeny emelkedését idézte elő. Általában 6—8 koronával, de helyenként még sokkal többel is drágábban keltek a borok, mint tavaly. Ott pedig, ahol a borok minősége a szokottnál jobb lett, értékesítésről közzétett statisztika szerint 50—60 koronáért vették a mustot. A mi megyénkben is ugyanilyen mérvű áremelkedések konstatálhatók. A homoki borokat általában 34—36 koronáért, az udi borokat 38 koronáért, az apáti borokat 48 koronáért vették meg stb.

Ezek a tények és adatok szolgáltatják egyik oldalról a helyzetnek azt a képét, melyet indítványom indoka gyanánt rögzítenem kell.

A másik szintén pozitív tény, melyet az előbbivel szemben leszögezni kívánok, az, hogy Szekszárdon az idén egészséges szőlőből jó minőségű, helyel-közzel igen jó minőségű bor termelt, a bor értékesítés mégis igen rossz. Az árak nem érték el azt az emelkedést, a mit más helyeken, a kereslet természetellenesen lanyha.

A kereslet és kínálatnak egymáshoz való viszonyából előálló áralakulás törvényszerűsége a mi városunk határainál csütörtököt mond.

Mert minekutána a gyengébb lapi borokat a fentebbieknél sokkal olcsóbb áron a kereslet mohón felszívta, a begyi borok után egy-két szörványos eset kivételével, amely esetekben a termelő szorultságának kihasználásával értéken aluli vásárlások történtek, ugyszólván nem is kérdezősködnek.

A helyzet tehát az, hogy míg egyfelől a fogyasztó külföld nagy mennyiségben kénytelen és akar bort venni s másfelől a szekszárdi pinczék tele vannak jó minőségű, eladásra szánt borokkal: a borvevő nem jut hozzá a készen tartott eladó borhoz.

Ez egy természetellenes állapot, mely arra mutat, hogy itt a keresletnek és kínálatnak egyébként mindenütt egymáshoz vezető útjában speciális akadályok vannak.

Ezeket az akadályokat elhárítani, s a kereslet és kínálat árképző suverénitásának szabad érvényesülését biztosítani, véleményem szerint a város lakosságának elsőrendű érdeke.

Oly közérdek, m. t. képviselőtestület, melynél általánosabban Szekszárdon el sem tudok képzelni. Mert ha az ideai szüretéről szóló hivatalos adatokat véve alapul, csak a másutt átlagosan elért 8 fillérrel tudtuk volna és tudnánk mi is borainkat jobban értékesíteni, ez a különbség maga körülbelül 600,000 koronával *lőbb* jövedelmet juttatott volna a város lakosságának, mint a mennyit a jelenlegi értékesítés mellett borai után elérni képes.

Azok az akadályok, melyek borértékesítési viszonyaink javulására bémítolag hatnak nézetem szerint főképen a következők:

a szekszárdi borvidék czim alatt forgalomba jövő környékbeli borok árrontó konkurencziája.

a mi minden kritikán aluli vasuti összeköttetésünk és forgalmi viszonyaink, melyek egyenesen távol tartják tőlünk az idegen kereskedőket, akik szemben azzal, hogy más irányban akár a határszélre is eljuthatnak ugyanannyi idő alatt sokkal civilizáltabb viszonyok között, nem vesztethetnek a szoros értelmében drága idejükből 3 napot azért, hogy hozzák jöjjenek bort venni, mikor azt máshol sokkal rövidebb idő alatt, kevesebb költséggel s nagyobb kényelem mellett megtehetik;

az a körülmény, hogy városunk egyetlen nagyobb vendéglőjét az utazók országos egyesülete mint elkerülendőt jellemezte, mert drágasága mellett a kényelem és kiszolgálás tekintetében támasztható igények szempontjából más városok vendéglőivel lépést nem tart; a szállodára utalt kereskedő szemében természetesen szintén fontossággal bír;

bizonyos részben az itteni borügynökök működésének s az a — véleményem szerint inkább saját hatalmuk kicsinyítéséből és fellépésüknek ez alapon kialakult bátortalanságából — mint rosszakaratból eredő irányzata, mely akkor, amikor a fentebbi körülmények által távol tartott idegen kereskedők minden konkurencziájától menten az árakat, úgy szólván diktálhatná, az eredmények után ítélve inkább a külföldi vevő érdekét látszik szolgálni, mint a hazai termelőjét;

s végül ugyanez irányban hat még némi részben talán az a ma már nagyobbára kiköszörült esorba is, melyet boraink régi, jó hírneve — az előző években egyesek lelkiismeretlensége folytán szenvedett.

Tek. Képviselő Testület!

A modern életfelfogás felismerte a gazdasági szempontok nagyobb méltatásának szükségességét s ahol lehet, érvényesíti is e szempontokat.

Érvényesíti többek között úgy, hogy azokat a szervezeteket, amelyek a közönség érdekeinek szolgálatára vannak hivatva, amennyiben erre alkalmasak, felszereli olyan szervekkel, melyeknek segítségével a nagy egész, a polgárok anyagi érdekeinek szolgálatára és előmozdítására képessé válik.

Véleményem szerint a mi városi szervezetünk kiválóan alkalmas erre. S azért ebben a szellemben, a támasz nélkül álló kiscgazda kiszolgáltatott helyzetét tartva szem előtt s abban a tántoríthatatlan meggyőződésben, hogy ezzel Szekszárd összlakosságának igazi közérdekét szolgálom, indítványozom:

Méltóztassék elhatározni, hogy a gazdasági tanácsosi állás, melynek szervezését kezdeményezésemre a m. t. Képviselőtestület elvben már is kimondotta, mielőbb szerveztessék, s ezen állás hivatali kötelességei közé illesztessék be a valódi szekszárdi bor régi jó hírnevének és kelendőségének biztosítása érdekében kifejtendő tevékenység, melyet nagy általánosságban úgy képzelek, hogy a terméskilátások felbecsülése alapján a város ezen tisztviselője, kinek többek közt megfe-

lelő nyelvismerettel kell bírnia, a külföldi nagycégekkel közvetlen összeköttetéseket létesítsen s az értékesítést hivatalból eszközölje.

Ezen intézkedéséhez kérjen a város a megyei gazdasági egyesülettől erkölcsi és anyagi támogatást.

Ezen intézkedésével véleményem szerint a város míg egyfelől a bortermelőket, — amely gyűjtőnév csaknem a város összes lakosságát magában foglalja — hatékonyan támogatja, másfelől egyszerre mind megteszi a kezdeményező lépést, mely később a ma oldott kéve módjára küzködő termelők rendszeres szervezkedésére fog vezetni.

Szekszárd, 1907. nov. 9.

Kiváló tisztelettel

Simontsits Elemér.

Nyugdíjválasztmányi ülés.

A tolnavármegyei községi jegyzők nyugdíj-alapjára felügyelő választmány folyó hó 5-én, Szekszárdon a vármegyeház kistermében ülést tartott. Az ülésen, mely a déli, rövid megszakítással délelőtti 10 órától délután 4 óráig tartott, és amelyen *Dörny* Pál alispán, majd a déli megszakítás után *Simontsits* Elemér főjegyző, elnökölt, a községi jegyzőket igen közelről érdeklő, fontos határozatokat hoztak, illetve a nyugdíjszabályrendelet módosítására irányuló javaslat tárgyalása során a szabályrendeletbe oly intézkedéseket vettek fel, melyek míg egyrészt biztosítják a nyugdíjalap fizetőképességét, másrészt a jegyzők terhein is könnyítenek és amelyeknek a törvényhatósági bizottság által való kétségtelen elfogadása után vármegyénk nyugdíjszabályrendelete az ország összes vármegyéinek hasonló szabályrendeletei között egyike lesz a legméltányosabbaknak és leghumánusabbaknak.

Az ülés első tárgyát a nyugdíjszabályrendelet módosítása képezte. A pénzügyi szakosztálynak erre vonatkozó javaslatát elfogadták s ennek, valamint a jegyzők egyetel kérelme alapján a szabályrendelet 5. §-át oda módosították, hogy a községek hozzájárulását minden lélek után 8-ról 10 fillérre emelték, a jegyzők hozzájárulását pedig 5%-ról 3%-ra szállították le. A 8. §-a I. és II. ik pontját oda módosították, hogy az ezek alapján fizetendő hozzájárulást a jegyzők 6 hónap alatt kamat nélkül fizetik. Ugyanennek a §-nak 5. ik pontjába felvették, hogy a főszolgabírói irodába töltött szolgálati idő is beszámítható a nyugdíjigény megállapításánál figyelembe veendő szolgálati időbe. A 20. §-ban rendezték a más vármegyékkel való kölcsönös viszonyosságot és a 24. §-t is ennek figyelembe vételével szövegezték. A 47. § kiegészítéséül abba felvették a 65/907 alispán számú végrehajtási utasításnak az erre vonatkozó 3. pontját. Nehány stiláris módosítás után elhatározták, hogy a szabályrendelet hivatalos szövegébe felveszik azokat a jegyzőket is, melyeket azokhoz *Klimes* Antal högyészi főjegyző készített.

Partl József tolnai főjegyzőt november 1-től 2100, *Rumi* Imre izményi körjegyzőt november 5-től kezdve 2100 K-val nyugdíjazták. *Mehwerth* Sándor nyug. szekszárdi jegyző nyugdíját 850 koronára helyesbítették *Döring* Frigyes volt udvari-i jegyző nyugdíj ügyét, minthogy nyugdíjának mérve még véglegesen nincs megállapítva, a közigazgatási bíróság ítéletének leérkezéteig nyilvántartani határozták. *Fekete* József majsamiklósvári jegyző felebbezését a vármegye törvényhatósági bizottságához terjeszték be. — *Ludwig* József nagyszékelyi főjegyzőnek a 102 sz. határozat módosítása iránt benyújtott kérvényét elutasították. *Scherer* Gyula tamási-

 <p>Sirolin</p> <p><small>Fineli az érvényt és a testület, megadott a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.</small></p>	<p>Tüdőbetegségek, hurutok, számar- őhögés, skrofulozis, influenza</p> <p><small>ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.</small></p> <p>Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjem mindenkit „Roche” eredeti csomagolását.</p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).</p>	 <p>„Roche”</p> <p><small>Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerkereskedésben. — Ára üvegenként 4.— korona</small></p>
---	--	--

II. jegyzőnek 26 K. tévesen számított kamatot visszautalványoztak. — *Bakán István* döbrökői II. jegyzőt 1600 K. beszámítható fizetéssel f. évi július 15-től a nyugdíj-alapba felvették. — *Diczendy Pál* teveli jegyző nyugdíjigényét a Majoson élvezett magasabb fizetés után állapították meg. — *Mező László* alsónyéki segédjegyzőre a nő-sülési hozzájárulást kirótták. — *Nagy József* diósberényi, *Simon Lajos* decsi, *Lemle Béla* győrkönyi, *Berényi Jenő* alsónyéki, *Bekő Elek* tengődi jegyzők nem rendszeresített állásba eltöltött szolgálatát, de az utóbbinál is csak 10 évre visszamenőleg, beszámították. — Ifj. *Arany Károly* felsőiregi, *Ruppert Henrik* miszlai és *Szabó Zoltán* koppány-szántói jegyzők jelentését, a kirótt utánfizetések befizetéséről, tudomásul vették. — *Pesthy Ferencz* paksi III. jegyző nyugdíjigényét, fizetésének emelkedése arányában, megállapították.

VÁROSI ÉLET.

Értekezlet. *Janosits* Károly városi főjegyző folyó hó 7-én délután 2 órára értekezletre hívta meg a városi képviselőtestület kereskedő tagjait, hogy meghallgassa véleményüket a Sió hajózhatóvá tételével kapcsolatosan a város részére kérendő hajóállomás kérdésében. Az értekezleten *Mehrwirth Ferencz*, *Pirnitzer Antal*, *Salamon Armin*, *Singer Viktor*, *Schlesinger Ignác*, *Fischhof Mór*, *Reichl Sándor* és *Reichl Armin* vettek részt, akik a felvetett tárgyhöz valamennyien hozzászóltak s a Sió hajózhatóvá tétele tárgyában kidolgozott tervek közül a város kereskedelmére egyhangulag azt jelentették ki legelőnyösebbnek, mely a Siót Szekszárd alá s innét a keselyüsi uttal párhuzamosan a Dunához vezetni célozza.

Városi közgyűlés. Szekszárd r. t. város képviselőtestülete ma délután 2 órakor a Szekszárd szálló nagytermében rendes képviselőtestületi közgyűlést tart.

Közgyűlés. Szekszárd r. t. város képviselőtestülete folyó hó 11-én délután 3 órakor a Szekszárd szálló nagytermében rendkívüli képviselőtestületi közgyűlést tart. Tárgy: A választás alá nem eső városi képviselők 1908. évre érvényes névjegyzékének tárgyalása és határozathozatal.

HIREK.

Szerda, november 6.

Hej, jótékonyczélu toafőző estély
Tizennégy nap előtt, majdnem vízbe estél:
Üres s rövid voltál, „alig-alig röfnyi”
Igaz mulatsággá „nem tudtál megnőni”!
Garaynk a tereen bosszankodva állt ott
S kaszinónk ablakán rögtön bekiáltott:
„Urak! Ti nekem egy szobrot emeltetek
Ámde én e bronzsal semmit sem kezdhetek
S hogyha Szekszárd város ily gyöngén teázik,
Az én szegény árvám biz' halálra fázik!”
Meghallották ott benn a szobor érez-szavát
S november „szerdáján” azt mondták: „Nohát
Hogy sikerüljön a második teázás
Inkább ne legyen e hóban „vacsorázás”!
Nem is volt; s bár sokunk orra kissé görbe
Lementünk majd mind a katolikus körbe
S club-vacsora helyett beértük teával,
Édesítve hölgyek hájos mosolyával,
És az ott egybegyűlt számos, fényes haddal
Levertük a nyomort győztes öntudattal!
Ámde mégis (már csak ilyen ez az ország)
Hogy meg ne szakadjon a jogfolytonosság
Szerdávacsorák egy makacs katonája
Ott ült egyedül is — Reimprecht esodájára —
Ezer esése tea sem esabitá nagyon
S vacsorált magában, mert hát szerdavagyon!”
—n.

*) S ezt én teszem hozzá: úgy bévacsorála,
Emésztieni eljött egy — esése teára!

A szerk.

Személyi hír. Apponyi Géza gróf főispán nejevel, szül. Széchenyi Paula grófnővel és leányával, Gizella grófnővel kedden városunkba érkezett s csütörtökig itt idő-

zött. Szerdán délelben főispánunk szűkebb körű társaság számára ebédet adott, este résztvett családjával a nőgyelet multságán. Márnap a grófné néhány látogatást tett, Gizella grófnő pedig — kereskedőink örömeire egyes üzletekben nagyobb bevásárlást eszközölt.

Bírószági kinevezések. *Kobilicz Elek* dr. pécsi ítélőtáblai tanácsjegyző albirót, ki egyidőben Szekszárdon is működött, a pécsi törvényszékhez bírónak, *Végess Ferencz* dr. szekszárdi törvszéki jegyzőt pedig a szombathelyi törvényszékhez albirónak nevezte ki a király.

Uj főispáni titkár. A m. kir. belügyminiszter dr. *Boor Aladár* bonyhádi tb. szolgabíró Trecsénmegyébe főispáni titkárrá nevezte ki.

A közegészségügyi bizottság folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor a vármegyeház kistermében ülést tart, melynek tárgya a Dees és Nagymányok községekben felállítandó gyógyszerárak engedélyezése iránti kérvények tárgyalása.

Jegyző gyűlés. A dombóvári járás jegyzői kara folyó hó 7-én Szakason gyűlést tartott, melyen a járás főszolgabírája *Nagy István* is jelen volt.

Esküvők. Veszprémi *Paragh József* földbirtokos ma délután tartja Nagydorogon esküvőjét tóibakai *Bakay Ilonkával*, *Bakay Dozsó*, gróf *Széchenyi Sándor*, főrendiházi alelnök intézőjének leányával.

Csertán István, igali királyi járás-bírószági irodatiszta folyó hó 5-én délután 4 órakor esküdt a szekszárd-belvárosi róm. kath. templomban örök hűséget *Pohl Mariskának*, *Pohl Ernő* városi tisztviselő leányának.

Greifenstein István medinai segédjegyző oltárhoz vezette *Halmai Tivadar* medinai jegyző leányát, *Ilonkát*.

Horváth József dunaföldvári járási végrehajtó október hó 29-én tartotta esküvőjét *Fazekas Rózsikával* Szernyén.

Uj kerületi esperes. A préposttá kinevezett *Streicher Péter* lemondása folytán megüresedett völgyeségi kerületi esperességre s ezen kerület tanfelügyelőjévé gróf *Zichy Gyula* pécsi püspök *Magyar Miklós* závodí plébánost nevezte ki. Erdemes, derék férfiúrt ért e kiténtetés.

Ártézi kutszakértők kiküldése. A m. kir. földművelésügyi miniszter gróf *Széchenyi Sándor* v. b. t. t. nagydoroghi és báró *Schell József* pusztakatalini nagybirtokosok kérelmére — kik birtokaikon ártézi kutat kívánnak létesíteni — szakvélemény adására utasította a m. kir. országos vízépítési igazgató ság közegészségügyi osztályát, mely valószínűleg még ez évben megtartja a helyszíni szemlét.

Halálozás. Megrendítő csapás érte *Hainrikffy Pál* szakcsi kerületi képviselőt és nejét, szül. felsőőri *Francsiss* Elvira urnőt. Egyetlen fiuk, *Hainrikffy Béla* főgimnáziumi VIII. oszt. tanuló a legszebb korában, életének 18-ik évében, rövid szenvedés után folyó hó 4-én váratlanul elhunyt Budapesten. A drága halott hült tetemét folyó hó 5-én délután fél 4 órakor szentelték be Budapesten, a Vöröskereszt-kórház halottaskápolnájában, onnan Szarvasdra szállították, a hol folyó hó 6-án délután 2 órakor, újlag be-szentelték s a dombóvári családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Az általános részvét enyhítse a mélyen lesnjtott szülők megmérhetlen fájdalmát.

Keserű Lajos bogyszlói református lelkész elhunyt Bogyszlón. Halálát neje: *Gerenday Etelka*, *Gerenday Lajos* nyug. főszolgabíró testvére s több felnőtt gyermeke, köztük dr. *Keserű Lajos* bpesti kir. alügyész siratja.

Segédlelkészek áthelyezése. A pécsi püspök *Nyári Simon* högyészsi segédlelkészt Magyarakeszibe, *Faludi Ádám* büködsi segédlelkészt Högyészre, *Kun Lajos* magyarakeszii segédlelkészt pedig Bükösdre helyezte át.

Kántorválasztás Harczon. A *Harka Pál* halálával megüresedett harezí kántortanítói állásra az iskolaszék egyhangulag *Galambos István* somogykilitii tanítót választotta meg.

Jegyzőválasztás. A *Zsigmond Elemér* lemondása folytán megüresedett harezí jegy-

zőségre a folyó hó 6-án tartott képviselő-testületi ülésen egyhangulag *Csóry Ferencz* sióagárdi segédjegyző választatott meg.

Nyilvánossági jog adományozás. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a bonyhádi ág. h. ev. gimnázium V-ik és VI-ik osztályának az 1907—8. tanévre a nyilvánosság jogát megadta.

Gyáralapítási terv. *Pages* és társa amsterdami börgyáros cég beadványt intézett Szekszárd város közönségéhez, mely szerint itt 50 munkást foglalkoztató juhbőrt feldolgozó gyárat akar létesíteni. A várostól ingyen telket és egyéb kedvezményeket kér.

Eljegyzések. *Zsigmond Ferencz*, vármegyei árvaszéki irnok eljegyezte *Harka Juliskát*, néhai *Harka Mihály*, volt zombai tanító leányát.

Balogh János görbő-belecskai h. körjegyző eljegyezte *Schultheisz Henrik* keszőhidegkuti jegyző leányát, *Vilmát*.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter a dombóvári járásban járási számvevőül kinevezett *Zselinszky Béla* számtisztet — ki állását katonáskodása miatt annak idején el nem foglalta, — a nagyszőlősi számvevőségi kirendeltséghez osztotta be.

Elismerő oklevél. *Molnár Lajos*, szekszárdi rendőrkapitány lovak megvadulásából keletkező veszély elhárítására szolgáló készülékét, mely egy zsinór meghuzásával a lovakat leszerszámozza és a kocsitól elszabadítja, bemutatta a nemzetközi balesetügyi, iparegészségügyi és munkásjóléti kiállításon. Az elmés készülék általános tetszésben részesült s a zsűri a feltalálót elismerő oklevéllel tüntette ki, amiről a kiállítás einöksége a következő levélben értesítette:

„Van szerencsénk értesíteni t. Czimet, hogy kiállításunk bíráló bizottsága legutóbb megtartott teljes ülésében egyhangu határozattal t. Czimnek lovak megvadulásából keletkező veszély elhárítására szolgáló készülékéért az elismerő oklevelet ítélte oda.

Öszinte megelégedésünkre szolgál, hogy t. Czimet az örvendetes méltatásról értesíthetjük és maradtunk megkülönböztetett tisztelettel:

Hieronymi,
a jury elnöke.

Thék Endre,
a végrehajtó bizottság elnöke.”

Iskolaszéki gyűlés. A szekszárdi községi iskolaszék ma délután 3 órakor *Boda Vilmos* elnöklésével ülést tart. Tárgy: a menedékházak költségvetése. A polgári iskola számadása. *Kluha Géza* helyettesítése. A polgári iskola költségvetése. Tandjelengedések. Folyó ügyek.

Uj jegyző. A nyugdíjazás folytán megürült szakcsi adóügyi jegyzői állásra *Nagy István* dombóvári járási főszolgabíró vezetése mellett, f. hó 5-én, kedden tartották meg a jegyzőválasztást. *Stockinger István* eddigi helyettes 11 szavazatával szemben *Győrffy Zoltán* kurdí másodjegyzőt választották meg 23 szavazattal.

A tüdőbetegekért. Mindenszentek napján a szekszárdi temetőben, a *József kir.* herceg szanatórium javára 88 kor. 38 fillér folyt be. A kiadások levonása után fenmaradó 73 kor. 38 fillért *Dörny Pálné*, a szanatórium egyesület helyi elnöke megküldötte a szanatórium igazgatóságának.

Országos vásárok. A szekszárdi Erzsébet napi országos vásárt folyó hó 18-án, — a dombóvári András napi vásárt folyó hó 30-ika helyett folyó hó 28-án tartják meg.

Tűz. Bátaszéken folyó hó 5-én délelben kigyuladt özv. *Mátyás Jánosné* szül. *Mező Julia* koresmárosné házána a gyepszél felé való része. A ház egy részének tetőzete leégett, a tűz tovább terjedését azonban a gyorsan megjelent tűzoltóság megakadályozta.

Viharágyuk eladása. A szekszárdi jégkár ellen védekező egyesület viharágyui a hozzá tartozó fabódékkal együtt folyó hó 10-én, vasárnap délután 4 órakor a városház udvarán nyilvános árverés útján eladtnak.

Anyakönyvi kinevezés. Gróf Apponyi Géza főispán *Pápay Géza*, okl. tanító és műzsi segédjegyzőt a műzsi anyakönyvi kerületbe teljes hatáskörrel anyakönyvvezető helyettesé kinevezte.

leánya, Fantázia műveinek egyes részeit játszotta zongorán. Igazi bravuros, művészi játék általános feltűnést keltett. A közönség szünni nem akaró tapssal fejezte ki nagy tetszését. Utána Cservényi Ilonka a Férjhez menjek? című monológot adta elő szépen, kedvesen. Egész biztosan, rátermettséggel forgolódott a színpadon, sok elevenséggel, behizelgő melegséggel csicseregte el egy férjhez szándékozó kis leány apró, kedves zsörtölődéseit. A közönség őt is lelkesen hívta a lámpák elé.

Ezután Murai Károly „Virágfakadás” című darabja került színre. Egri Béla, Földes László urak mint műkedvelők, régi jó ismerőseink a színpadon. Most is eltalálták a hangot, a mókát, amely jókedvet eszínál. De partnereik is derekasan helyt álltak. Kamarás Jolánkáról ne essék nagyobb dicséret, minthogy kedves háripia volt, Kayos Erzsike szende unokahug, Cservényi Ilonka szemes szobaciczka. Járó Karesi is élethű alakban mutatta be a diákgyerekek feldult lelki állapotát az első — dohányzás után. Mindenesetre nagy elismerés illeti a darab betanítóját, Szabó Géza hittanár urat is. Végül Eber Géza Chopin: Scherzóját játszta, majd magyar ábrándokat adott elő. A közönség szünni nem akaró tapsaira úgy az első számnál, mint itt is megtoldotta előadását egy pár gyönyörű hallgató nótával.

Erre szép leányok, asszonyok felszolgálták a teát, amelyhez a pompásabbnál-pompásabb süteményeket szekszárdi hölgyeink és Apponyi Géza grófné bőkezűsége szolgáltatotta. Élénk csevegésbe merült a társaság. Apponyi Géza grófné körül egy egész kis udvar képződött, sorba kerestek fel a hölgyek, hogy üdvözöljék. A grófné ma is kifogyhatatlan volt a nyújasságban, előzékenységben. Szellemessége, mindenre kiterjedő figyelme egészen megbabonázta asszonyainkat, kik nem győzik eléggé dicsérni magas törekvését, amelylyel az itteni laza társadalmi életet olykor-olykor való megjelenésével mintegy felvilágyozni törekszik.

A tea után tánczra kerekedett a fiatal-ág. Bonyhád, Bátaszék tüzes tánczosokat szolgáltatott. Apponyi Gizella grófné is fáradhatlan volt a bosztonban.

Főispánunk családjával 12 óra előtt pár percczel távozott el. A mulatság azonban a reggeli órákig tartott pompás, vig hangulatban.

Jelen voltak: Gróf Apponyi Gézané, Antal Pálné, dr. Beöthy Károlyné, Biróy Béláné, Bodnár Istvánné, Cservényi Lukácsné, dr. Csizmadia Gézané, Döry Pálné, Dörnyei Ferenczné, Eber Martonné, Ferdinánd Jánosné, Gyergyai Dezsóné, Györbíró Benóné, Hayt Ferenczné, Holub Jánosné, Hoffmann Sándorné, Krammer Jánosné, Kovács Dávidné, Klieber Györgyné, Linhardt Ignáczné, Mattioni Jánosné, Mehrwerth Gusztávné, Matzon Béláné, Nits Istvánné, Návay Emilné (Bátaszék), Oszolyi Károlyné, Perlaky Józsefné, Pazár Dezsóné, Reichl Sándorné, Rill Józsefné, dr. Rubinstein Mátyásné, özv. Sass Istvánné, Sass Lászlóné (Bonyhád), özv. Simontsits Béláné, özv. Stancsics Béláné, Seiner Lipótné, Szévald Oszkárné, Surányi Viktorné, Tihanyi Domokosné, Tóth Gyuláné, Török Józsefné, Wigand Jánosné.

Apponyi Gizella grófné, Cservényi Ilonka, Csukly Mariska, Diffinger Sárika, Döry Natália, Györbíró Erzsike, Kayos Erzsike, Klieber Gizella, Kamarás Józsa és Jolánka, Krammer Zsófia, Linhardt Hilda, Mehrwerth Margit, Müller Julia, Naszay Paula és Ilonka (Budapest), Návay Katicza (Bátaszék), Reichl Elza, Rill Mariska, Sass Janka, Seiner Ilonka, Somogyi Paula, Triebler Ilma, Wigand Janka.

Jegyeiket megváltották: Hayt Gábor 10 kor., Tomcsányi Lajos 5 kor., dr. Pesthy Pálné 4 kor., Schneider Jánosné, Bajó Jánosné, özv. Tokay Antalné 2—2 kor., Ágoston Istvánné 1 kor.

Felülfizettek: Gróf Apponyi Géza 27 kor., Návay Emil 7 kor., Örfy Lajos 6 kor., Hazslinszky Géza 5 kor., dr. Fent Ferencz 4 kor., dr. Beöthy Károly, Kamarás Béla 3—3 kor., dr. Káldi Gyula, Krammer János, Seiner Lipót, dr. Gyenes József,

N. N. 2—2 kor., Diffinger János, Mikecz Endre, A. Perczel Dezső, Perczel Béla, Szász Károly, Béky József, Biróy Béláné, Müller Julia, Rill József, Matzon Béla, Antal Pál, Fekete István, N. N. 1—1 koronát. Az összes bevétel 247 korona volt.

A SZOMSZÉDBÓL.

Alispánválasztó közgyűlés. Somogy vármegye hétfőn délután megtartott közgyűlésén egyhangulag választotta meg *Kacsokovics* Lajos csurgói főszolgabíró Somogy vármegye alispánjává. Az új alispánt, első sorban *Kapolsfy* Jenő főispán üdvözölte, mire az új alispán kifejtette programját, melynek alap gondolata a vármegye jó közigazgatása. Végül a bizottsági tagok nevében *Széchenyi* Aladár gróf üdvözölte az alispánt, megkérve őt, fordítson kiváló gondot az egyke rendszer megátalására és iparkodjék a kivándorlást megátalolni.

Somogy vármegye bizalma. dr. *Berzsenyi* Gerő indítványára Somogy vármegyének hétfőn megtartott évnegyedes közgyűlésén élénk helyeslés mellett kimondták, hogy *Andrássy* Gyula gróf belügyminisztert az alkotmánybiztosítékok tárgyában benyújtott törvényjavaslatáért, *Apponyi* Albert gróf vallás és közoktatásügyi minisztert pedig a pécsi szabadtanítás kongresszusa alkalmából történetkért üdvözlők, mivel érdemei az emberiség örök kincsei, a vallás és nevelés terén elvitathatlanok és a gondolat és tanítás szabadságának nálánál lelkesebb harcosa nincsen.

VIDÉK.

Pári.

Szent Imre herceg születésének kilencszázados évfordulója alkalmából Pári községben e hó 6-án ünnepélyes isteni tiszteltet és utána iskolai ünnepély volt.

A szent misét *Warga* Manó, a köztiszteltet és szeretetnek örvendő plebános tartotta, ugyancsak ő, mint iskolaszéki elnök, buzgott az iskolai ünnepély sikerén is.

Az iskolai ünnepély imával kezdődött, ezt követte: *Brunner* András új kántortanítónknak az iskolás gyermekekhez intézett remek és szép hasonlatokban bővelkedő, pedagógiai szempontból is magas nívón álló szép beszéde, mellyel a gyermekeket Isten-tiszteletre, imádságra, alázatosságra és munkásságra, haza, szülő, tanítói szeretet és tiszteletre serkentette. Azután következtek az iskolás gyermekek szavallatai, plebánosunk szép záróbeszéde, a Szent Imre herceget dicsőítő ének és a szózat elnéklése és ezzel az iskolás gyermekeknek szánt ünnepély befejezést nyert.

Ezen az ünnepélyeken mint szülő a többek között én is jelen voltam és azoknak a hatása alatt meg kell emlékeznem azon érdemes férfiúról, a kinek hervadhatatlan érdeme az, hogy községünk németajku iskolás gyermekei nemcsak hogy szavalltak magyarul az iskolai ünnepélyen, hanem hogy azt, a mit szavalltak és a mit nekik tanították szép beszédjében mondott, meg is értették. Ez a szép eredmény egy évtizedet meghaladó, fáradságot, akadályt nem ismerő lelkes küzdelem, bölcsesség és munkásság gyümölcse, amely megnyugvással tölthette el azon nemes férfiú lelkét is, a kinek ez az eredmény köszönhető és a ki nem más, mint *Warga* Manó plebános, iskolaszéki elnök ur. Adja az ég, hogy ezen érdemes férfiú még számos éven át munkálkodhasson magas szentes lelképásztori hivatása mellett községünk magyarságát terén és adja meg neki az Isten azt az örömet is, hogy elmondhassa: „Ime Pári község német volt, de magyarrá lett — általam!”

Egy jelenvolt.

Szakcs.

Szent Imre ünnep Szakcsón. Kegyeletes, lélekemelő ünnep volt Szakcsón november 6-ikán Szent Imre herceg születésének 900-ik

évfordulója alkalmából ének szóval, ünnepi szent misén jelentek meg az iskolás gyermekek, melyet *Vitkovits* Ferencz plebános végzett s melyen ép úgy, mint az iskolai ünnepségen, nagy számmal jelentek meg a hívek, élükön a helyi intelligenciával. Szent mise után a szépen feldíszített iskolában folyt le a szent Imre ünnep fényesen összeállított programmal. Énekszámok, szavallatok, felolvasás és szabad előadás váltották föl egymást. *Hortobágyi* József, káplán: „Ünnepnapok” ezímen ez alkalomra irt prologusát adta elő, *Waltz* János osztálytanító és *Mányokné Cseh* Jolán költeményekben magasztalták a magyar ifjúság védőszentjét, kinek életét *Szijártó* László tanító ismertette. Természetes az iskolás gyermekek is kivették részüket Szent Imre ünnepléséből, kedvesen előadott költeményekkel dicsőítvén „ártatlan virágát” ezen nemzetnek. *Vitkovits* Ferencz plebános, iskolaszéki elnök zárószavában megkapó szavakkal szent Imre erényeinek követésére buzdította a tanulóifjúságot. A szavallatok közé szőtt és remekül előadott hazafias és vallásos énekek betanításáért *Kétyi* László kántortanítót illeti mng az elismerés. Az ünnepély végén Szent Imre tisztelői lerakták filléreiket Szent Imrének Budapestben építendő templomára.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Muzeum bezárás. A muzeum igazgatósága a vármegyei muzeum ingyenes látogatását f. évi november hó 1-től 1908 április végéig a téli hónapokra beszüntette.

Felolvasás. A vármegyei muzeumegyesület felolvasásainak sorozatát f. hó 17-én kezdi meg, valószínűleg dr. *Bartal* Kornél főgimnáziumi tanár felolvasásával. Bővebbet a falragaszok útján és a helyi lapok jövő számaiban tudhat meg a közönség.

TANÜGYI HIREK.

A Pécselyházmegyei Róm. Kath. Tanítóegyesület pályafutói. A Pécselyházmegyei Róm. Kath. Tanítóegyesület választmányja a *Wajdics* Gyula pécsi kanonok s *Horváth* Ignác világi elnökségével tartott választmányi ülésén köszönetet szavazott *Berzsenyi* Pál miniszteri meghatalmazottnak a selyemtenyésztési pályadíj felajánlott 50 koronáért s egyúttal a következő pályafutókat tüzte ki: 1. Mik a tanító teendői, hogy a társadalom a szabadgondolkodó és egyéb, a kath. egyház szellemét tönkretenni akaró áramlattal szemben sikerrel megküzd-hessen. — 2. Mi az oka, hogy a községi faiskolák rendeltetésüknek nem felelnek meg s minő intézkedésekkel lehetne elérni, hogy a köznép a gyümölcsetenyésztést fokozottabb mértékben közzgazdasági jelentőségének megfelelően felkarolja. — 3. Mily körülmények okozták hazai selyemtenyésztésünk hanyatlását és mit kell tennie a néptanítónak ezen baj megszüntetése érdekében? — A pályadíj minden dolgozatra 50—50 korona. A pályaműnek idegen kézzel írva, jelíges levéllel ellátva 1908 évi márczius hó 1-ig az elnökséghez küldendők.

El-ő fecske. *Hóty* Lajos dunaföldvári rk. tanító fizetésének az új törvény alapján való kiegészítésére 380 és korpótlékának fedezésére 400, *Polgárné Feld* Emma németkéri rk. tanító fizetésének 1000 koronára való kiegészítésére 400 és korpótlékának fedezésére 200, *Bors* József paksi rk. tanító korpótlékának fedezésére 400 korona államségély utalványoztatott. Ugy látszik Tolnavármegye volt ezen ügyben az első.

Iskolaszentelés. Mucsi község lakossága a tanköteles gyermekek felszaporodása folytán az idén felépítette már az ötödik tantermet egy tanítói lakással együtt. Ezen új épületet most Mindenszentek napján szentelte be *Major* Károly helybeli plebános, a község lakosságának és a nagy számú gyermekek jelenléte mellett. A beszentelést megelőzőleg szép beszédet mondott, felsorolván az iskola

fontosságát, mely hivatva van a vallást és hazaszeretetet ápolni és fejleszteni, nemkülönben elismerően nyilatkozott Mucsi község szegény, de hazafias és áldozatkész lakosságáról, mely alig öt éve, hogy felépítette a negyedik tantermet és most megint egy új épületet állított fel hatezer korona költséggel, minden segítség nélkül.

Tanítóválasztások. *Mayer* Nándor decsi rk. osztálytanító Dunaszekcsőre, — *Kelecsényi* Zoltán jánosgyarmati rk. osztálytanító pedig a decsi rk. osztálytanítói állomásra választott meg tanítót. — A paksi ev. ref. osztálytanítói állomásra *Gábor* József okl. tanító, a czikói rk. osztálytanítói állomásra *Wittendorfer* István választott meg.

Gyors miniszteri intézkedés. A közoktatási bizottság f. évi október 9-én tartott üléséből mintegy 60 drb. államsegély kérvényt terjesztett fel a közoktatásügyi miniszterhez magasabb korpótlék és fizetés kiegészítésért a tanítók részére. Ezen kérvények kedvezően most érkeztek le, a tanítóknak utalványozta a miniszter a kért államsegélyeket július 1-től visszamenőleg, így azokat a tanítók havonként, előre, az adóhivatalokból fel is vehetik. E gyors intézkedés dicséretét a miniszter jóindulatát a tanítók iránt, de elismerés illeti meg érte *Tihanyi* Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő is, ki ez ügyben oly gyorsan járt el.

Tanítóválasztás jóváhagyása. A közoktatásügyi miniszter a kajdasi és a tolnánémedi-i ev. ref. államsegélyes tanítóválasztást, továbbá *Schönweitz* István teveli rk. megválasztását 400 korona államsegéllyel jóváhagyta s a tanítók részére az államsegélyt ki utalványozta.

Magyarosítási pályázat. A magyarosítási alap kamataira Tolnavármegye alispánja Tolnavármegye hivatalos lapjának ez évi 44-dik számában pályázatot hirdetett. A kérvények ez év végeig terjesztendők be a kir. tanfelügyelőhöz.

Utimesteri iskolákba felvétel. Az utimesteri iskolák 2 éves tanfolyama f. évi december 1-jén veszi kezdetét. Felvételre folyamodhatnak oly egyének, kik 20-adik életévüket betöltötték, egészséges, erős testalkatúak, kifogástalan erkölcsi életűek, a középiskola 4 osztályát jól bevégezték és a magyar nyelvet szóban s írásban birják. Felvilágosítást ad a szekszárdi kir. államépítészeti hivatal.

Ingyen taneszközök. A közoktatásügyi miniszter a szakcsi, tengődi és mucsi-i rk. iskoláknak ingyen taneszközöket engedélyezett.

GAZDASÁG.

Nehéz hegyi talajon a lókével fedés és nyitás kipróbálása. Folyó hó 15-én, a vármegyei közgyűlés napján délután 2 órakor *Tóth* Károly dunavédegátársulati főmérnök baktai szőlőjében nyilvános ekepróba lesz. Háromféle eke próbáltatik ki: 1. Kühne javított fedőekéje, a nagydorogi versenyen kivánt félkör alakú kivágással. 2. Egy Sackféle fedőeke. 3. Egy polgári fedőeke. Az érdeklődők ezuton is felkéretnek, hogy a szőlőművelésre gyakorlatilag fontos kérdés tanulmányozása és megbirálása végett szíveskedjenek a helyszínén megjelenni.

Szabad a faszedés a kincstári erdőkben. *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter megengedte, hogy az összes kincstári erdőkben a szegényköségi lakosok összeszedhessék a száraz fát. Az erdészeti közegeket utasította, hogy e végre az erdőterületeket, lehetőleg a községek közelében, jelöljék ki s hogy az engedelem fölhasználására szükséges ingyenesen bárczákat haladék nélkül szolgáltatassák ki. Ebből a kedvezményből csupán azokat zárják ki, a kik erdőkihágást követnek el. Azonkívül a földművelésügyi miniszter a közigazgatási bizottságokat is fölbatalmazta arra, hogy az állami kezelés alatt álló községi és másfajta erdők birtokosainak a száraz fa fölhasználására mindenütt, tehát ott is engedelmet adjanak, a hol eddig tilos volt.

Lombtakarmány gyűjtése. A földművelésügyi kormány, tekintettel a folyó év őszén beállott rendkívüli szárazság által okozott nagy mérvű legelő és takarmány hiányra, a lombtakarmány díjtalan gyűjtését engedélyező 1904 évi rendeletét a folyó évre is kiterjesztette és utasította az erdőhatóságokat, hogy a rendelet végrehajtásáról haladéktalanul gondoskodjanak, egyben megjegyezve, miszerint a folyó évben a hatósági bizonyítványok előmutatásától eltekinthetnek.

Szerkesztői üzenetek.

H. J. urnak Szakcs. Nagy örömmel üdvözöljük munkatársaink sorában. A lapot megindítottuk.

NYILTTÉR.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatású, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Fraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

HIRDETÉSEK.

Jegyző urak figyelmébe!

A gazdasági eselések nyilvántartásához szükséges összes (bizonyítványok, jegyzőkönyvek) nyomtatványokat Tolnavármegyében egyedül tartjuk rakáron és 10 ivenkint 50 fillérért szállítjuk 10 fillér postadíj beklédése ellenében. Kivánatra a nyilvántartást puha vászon táblába be is kötjük, átfűzzük és lapszámozzuk, amely esetben a kötésért és lapszámozásért összesen 1 koronát számítunk. Irószerek és az összes hivatalos nyomtatványok jutányos áron kaphatók: **Báter** János könyvnyomdájában és papirkereskedésében Szekszárdon.

Ideális arcz-eréme a zsirtalan

DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-tisztátalanság ellen.

Ara 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 41—41

Gróf Apponyi Géza alsó-csurgói gazdaságában közvetlen a tamási-szekszárdi országuton fekvő

csárda

bor, sör és pálinkamérési joggal 1908. évi január hó 1-től számított, három egymásután következő évre bérbeadó.

Bérleni szándékozók forduljanak Högyészre a jószágfelügyelőséghez.

1—3

Hirdetmény.

Az alsónyéki tejszövetkezet tejtermelékét, a csarnokkal s hozzá tartozó felszereléssel együtt

folyó évi december 8-án d. u. 3 órakor

haszonbérbe adja 3 évre.

Az árverési feltételek az elnökségnél megtekinthetők.

Alsónyék, 1907 november 2.

2—5

Az elnökség.

12/bb.

1907.

Hirdetmény.

1-3

Értény község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkeiben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1907. december 2. napján az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítatnak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírára az 1886: XXIX. t. cz. 15-18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t. cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellensétkben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Tamásiban, 1907 november 4-én.

Saáry Ernő.
betétszerkesztő.

Dávid Samu.
kir. albiró.

BATTLE AXE RUM

csakis eredeti töltésű üvegekben kapható

GAUZER ADÁM

fűszer, csemege, tea, rum és ásványvízkereskedésében

Szekszárd,

Kaszinó bazár-épület.

2-2

Eladó ezüstszőrű nyulak.

Marcza József gerjéni segédjegyzőnél 6 db 3 hónapos ezüstszőrű nyul eladó, darabonként 3 koronával.

Eladó bikák.

A kajmádi gazdaságban fiatal, apaállatnak kiválóan alkalmas, vöröstarca tenyészbikák eladó; érdeklődők forduljanak a gazdaság intézőségéhez Kajmád, u. p. Tolna.

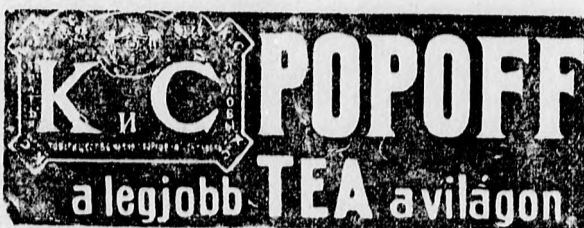
2-2

Eladó ház.

A selyemgyár-utcában levő 568. számú, özv. Totth Mihályné urnó tulajdonát képező ház eladó.

Értekezhetni **Bognár Albert** ügyvéddel.

2-2

Csak eredeti orosz csomagolásban.

Kapható 3-4

Salamon Testvérek

fűszer, csemege, tea, rum, cognac, bor és ásványvízkereskedésében

Szekszárd, Garay-tér

A Csapó-tengeliczi gazdasághoz

tartozó kiserdőben vágás alá került mintegy 16 kat. hold

faállomány

(éptlet és tűzifa, valamint szőlőkarónak való ákácztörzsek) **okt. hó 28-tól kezdve minden hétfőn és csütörtökön Szabó Kálmán és Nagy Sándor vállalkozók által árverés útján készpénzfizetés mellett eladatik.**

Bővebb felvilágosítással szolgál

3-3

a Csapó-tengelici gazdaság intézősége, u. p. Tengelic.

ROYAL

PÖRKÖLT KÁVÉ
a legjobb a világon!

Kizárólagos elárúsítási hely 3-4

Salamon Testvérek

fűszer, csemege, tea, rum, cognac, bor, pezsgő és ásványvízkereskedése

SZEKSZÁRD, GARAY-TÉR.

Téssék választani!

Emez itt egy mosónő.
a ki természetesen a mosással járó munkáit csak egymásután teljesíti, a ki a mellett mindenkor maga hordozza a mosóvízt, a mosókuvát majdnem kivétel nélkül csodálatai mellett nagy erővel fejleszti, azaz nagy erővel mos.

Ez azonban egy oly mosónő, amely „gőzzel” mos, azaz, hogy ötvagy-át gerjesztene a mellett a főzést, fűtést, párologtatást, forráztatást és mosást egyidejűleg, tehát egyszerre s nem egymásután végzi és ami fő: minden, amit nem kértél, semmi sem!

Tehát mit részesít előnyben?

A régi eljárás, mely fűtést, párologtatást, forráztatást és mosást igényel, azaz a „gőzzel” mosás, mely a „Voildampf” mosógép próbára is szabható. Kapható:

Müller Testvéreknél Szekszárdon, Kaszinó bazár

1907. november 9

Eladó ház.

Szekszárdon, a Széchenyi-utczai 1085. sz. ház, a Szekszárd Szálló szomszédságában szabadkézből eladó.

Bővebbet e lap szerkesztőségénél.

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

F A S Z É N

5 kilótól kezdve kilója 12 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárúsítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi köszén.

Felvágott kemény tűzifa,

elsőrendű legjobb minőségű szilfahasáb

10 kiló 34 fillér, métermázsánként 3 korona, továbbá mindennemű hasáb-, ugyszintén dorong-tűzifa jutányos árban, saját telepemem, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Bármilyen minőségű tűzifa

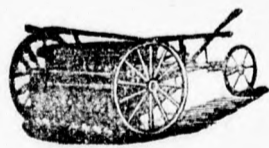
felfűrészelése ölenkint 3 kor.

Kívánatra a fát, ugyszintén a szentet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.
Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 4-10

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete
SZEKSZÁRD.

Raktárt tart:

gazdasági gépekben,
borprés- és

szőlőzuzókban, 16-26

takaréktűzhelyekben.

Egy 4-es gőzcséplő garnitúra 1000 frt,
egy 2 ló erejű gőzmotor 300 frtért eladó.

Üzlet áthelyezés saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpaca ezüsttel átvont evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel **zsebórákat**, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: **Schaffhausen Longienes Omega, Tawannes Wath Ch, Graziosa** világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tajtípákat, szivar és cigaretta szipkákat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó **mindennemű javítások, átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek.**

Schulz Gusztáv

17-52

órák és ékszerész.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdennőttek és amputáltak részére

Budapest. IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus czikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatunként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: "Az ember egészsége" című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárki is díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatóságára. 7-52

BATTLE AXE

Legfinomabb

JAMAICA RUM

SALAMON Testvérek

fűszer, csemege, tea, rum és ásványvízkereskedésében

Szekszárd, Garay-tér

CSAKIS EREDETI ÜVEGEKBEK!

3-4

Női kalapdivatterem

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgyközönségének szives figyelmébe ajánlom most megérkezett legújabb párisi divatu őszi és téli

női kalap-ujdonságaimat

a legegánsabb kivitelben.

Különösen ajánlom esinosságuknál és olesóságuknál fogva a raktáron lévő **gyermek és sport-kalapokat**, melyek minden versenyt felülmulnak.

Gyermek-kalapok diszítve 3 koronától kezdve feljebb kaphatók.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Gyászkalapok és fátyolok nagy választékban

Frának Jánosné

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Csak szakértő mügépeszektől vegyünk varrógépet!

Az eredeti

AFRANA és WETTINA

varró és mühimző gépek

a jelenkor legtökéletesebb varró és mühimző gépei

és a modern varrógépteknika remekei.

Ezen varró és mühimző gépek, valamint az általunk vezetett **Singer** családi, **Central-Bobbin**, **karikahajós** és minden más rendszerű varrógép jóságáért, kiváló aczelszerkezetének szabatos és megbízható működéséért

tíz évi kezességet

vállalunk, mely idő alatt előfordulhat bármely néven nevezhető hibákat és töréseket, melyek anyaghiba folytán álltak elő, teljesen ingyen javítjuk. Állandó nagy raktár minden rendszerű varrógépből családok, varrónők és iparosok részére, **kedvező részletfizetésre is.** Varrógepek javítására szakértő műszerésznket barhova vidékre is kiküldjük.

Varrógép és kerékpár javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek tolna-megye első és legnagyobb kizárólagos gépüzletében:

MÜLLER TESTVÉREK

mügépeszknél, varrógép, kerékpár, irógép és gazdasági gépek raktára

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

20-20